

**KLINIČKI BOLNIČKI CENTAR
OSIJEK**

Ul. Josipa Huttlera 4, 31000, Osijek
Tel: 031 511 511 (centrala)
Fax: 031/512-221
Email: ravnateljstvo@kbco.hr

Klinika za ortopediju i traumatologiju
Zavod za ortopediju
Prof.prim.dr.sc. Saša Rapan dr.med.
Tel. 031 511 802
Fax 031512 229

KOREKCIJA DEFORMITETA PALCA STOPALA – HALLUX VALGUS

OPIS POSTUPKA

Kliničkim pregledom i potrebnom dijagnostičkom obradom utvrđeno je da deformacija palca na stopalu uzrokuje Vaše tegobe.

Smatramo da je kedini način na koji se Vaše tegobe mogu otkloniti je korektivni operacijski zahvat na stopalu.

Načela navedenog operacijskog liječenja, koje uvijek prilagođavamo osobinama svakog pojedinog bolesnika, biti će ovdje prikazani.

Večer prije operacije dobiti ćete injekciju u potkožno tkivo trbuha. U injekciji se nalazi antikoagulans čime se smanjuje rizik od stvaranja krvnog ugruška. Rizik od infekcije smanjuje se antibiotikom koji ćete dobiti neposredno pred sam operacijski zahvat.

Na dan operacije, pred odlazak u operacijsku dvoranu, dobiti ćete sredstvo za smirenje koje će omogućiti Vaš miran uvod u anesteziju. Anestezija je namjerno izazvan gubitak osjeta, posebice bola radi obavljanja operacije. Objašnjenje različitih za Vas prikladnih vrsta anestezije, njihovog provođenja, djelovanja i komplikacija nalazi se u „Objašnjenju i pismenom pristanku bolesnika na anesteziju“ koji ste potpisali.

Nakon što anestezija nastupi, iz noge se gumenim zavojem istiskuje krv i na natkoljenici se steže traka slična tlakomjeru (Esmarchova povjeska), kako bi se osiguralo beskrvno operacijsko polje. Na tijelo Vam se prilijepe elektroda koja omogućava rad električnog uređaja (nož, koagulator, i sl.) tijekom operacijskog zahvata. Zatim se, u svrhu postizanja sterilnih uvjeta pri operacijskom zahvatu, pristupa prijeoperacijskom pranju operacijskog polja posebnim sredstvima i njegovu pokrivanju sterilnim prekrivačima.

Sam operacijski zahvat započinje presijecanjem kože i potkožnog tkiva s unutarnje strane stopala od sredine članka palca pa sve do iza koštane izrasline koja je uvijek prisutna kod deformacije tzv. haluks valgusa. Nakon toga reže se zglobna čahura bazalnog zgloba palca, prikazuje se koštana izraslina koje se dljetom ili pilom odstranjuje. Ovisno o stupnju deformacije i dobi osobe, koji puta se siječe (osteotomira) I. kost donožja koja se potom pomiče prema vanjskoj strani stopala, a koji puta se resekira baza članka palca.

Nakon osteotomije, ili resekcije, slijedi zatezanje i šivanje zglobne čahure čime se i korigira položaj palca. Slijedi šivanje kože neresorptivnim šavovima, sterilan povoj i elastični povoj. Skida se Esmarchov povoj. Cijeli zahvat traje 20 – 45 minuta. Zatim se premještate na Odkel, gdje boravite slijedećih 2 do 4 dana. Osjet u nozi se ponovno javlja nakon 3-4 sata nakon operacijskog zahvata. Napominjemo da se postoperativno javlja izražena bol koja se odmah smanjuje određenim analgeticima. Za dva dana najčešće praktično više nema boli, što je donekle individualno različito.

Prvi poslijeoperacijski dan se ustaje, te ovisno o operacijskom postupku hoda uz pomoć dvije štake ili bez, a ovisno o vrsti operacijskog zahvata operirano stopalo se može opteretiti samo u stražnjem dijelu ili se uopće ne opterećuje. Zapčinje se i vježbama cirkulacije. Isti dan vrši se rtg slikanje stopala ako je potrebno, rana se previja, a ovisno o vrsti operacijskog zahvata stavlja se samo elastični povoj ili se stavlja sadrena imobilizacija (gips) na tri do pet tjedana, opet ovisno o vrsti operacijskog zahvata.

Šavovi se obično vade između 12. i 14. poslijeoperacijskog dana o čemu odlučuje ortoped na osnovi

lokalnog nalaza utvrđenog u kontrolnim pregledima. Nakon skidanja sadrene imobilizacije javlja se otekline stopala koja je prisutna dva do tri mjeseca nakon operativnog zahvata. Koristi se odgovarajuća šira cipela, šlapa ili tenisica, a postoji i mogućnost kupnje tročetvrtinske cipele čime se olakša hod. Da bi se mogla obući normalna konfekcijska cipela treba proći najmanje dva do tri mjeseca od operacijskog zahvata.

Fizikalna terapija nije potrebna, ali se provode vježbe cirkulacije, izmjenične kupke razgibavanja palca te jačanja muskulature stopala.

PREDNOSTI I MOGUĆI RIZICI POSTUPKA

Korekcija deformacije stopala predstavlja danas na Zavodu **rutinski ortopedski zahvat**. No, kao i svi drugi operacijski zahvati, i ovaj zahvat praćen je s određenim komplikacijama/problemima. Navesti ćemo one koji se češće javljaju vezano uz operacijski zahvat korekcije deformacije stopala, haluks valgus. Određeni rizici mogu biti veći ili manji ovisno o samoj vrsti operacijskog zahvata, o opsegu deformacije Vašeg stopala, kao i o drugim bolestima od kojih možda bolujete. No, iznimno je važno da od početka imate realna očekivanja glede Vašeg operacijskog zahvata i njegovog ishoda.

Isto tako morate biti svjesni kako je haluks valgus deformacija koja ima sklonost recidivu posebno ukoliko se nakon operacije ne nose adekvatni korekcijski ortopedski ulošci.

Komplikacije vezane uz anesteziju detaljnije su opisane u „Objašnjenju i pismenom pristanku bolesnika na anesteziju“ pa se ovdje ne navode.

1. **Odgodeno cijeljenje rane** – se može javiti u slučaju loših lokalnih osobina tkiva koje prekrivaju prste stopala; prethodni operacijski zahvati u tom području, loša cirkulacija, itd.
2. **Poslijeoperacijska infekcija** – može se javiti kao površinska (koža) ili kao duboka (unutar zgloba) infekcija u području prsta stopala. Infekcije nakon korekcije deformacije prsta stopala su izrazito rijetke.
3. **Flebitis (krvni ugrušci)** – duboka venska tromboza ili krvni ugrušci su komplikacija koja se javlja prilikom korekcije deformacije prsta stopala kao i kod bilo kojeg drugog operacijskog zahvata na donjem dijelu tijela.
4. **Plućna embolija** – Ako dođe do otkidanja krvnog ugruška, on može nošen krvnom strujom doći do pluća i tako uzrokovati nagli osjećaj nedostatka zraka, ubrzan rad srca, a u rijetkim situacijama može rezultirati i iznenadnom smrću.
5. **Refleksna simpatička distrofija** – Ovaj rijedak poremećaj karakteriziran je s neprimjereno produljenim bolovima pretjerane jačine.
6. **Opekline kože uslijed slabog kontakta elektrode električnog noža** – događaju se iznimno rijetko za vrijeme operacijskog zahvata.
7. **Kožne alergijske reakcije na sredstva za dezinfekciju i ljepljive trake kojima se učvršćuje sterilan prijevoj** – događaju se iznimno rijetko.
8. **Usporeno koštano cijeljenje.**
9. **Bolnost ožiljka** – nije neuobičajena. Bol se javlja ili spontano ili na dodir ožiljka. Uzrok je presijecanje male grane živca koja prolazi područjem ožiljka.
10. **Osjetljivost i otekline stopala te pogotovo prsta** - se postupno popravljaju tijekom 6 mjeseci nakon operacije.

11. **Ukočenost prsta** – tetive prsta mogu biti oštećene, što može utjecati na opseg kretnji Vašeg prsta.
12. **Obamrlost prsta** – nastaje ozljedom živaca koji inerviraju prst, što uzrokuje gubitak osjeta u pojedinim područjima prsta.
13. **Abnormalan položaj prsta** – Vaš prst može zacijeliti u krivom položaju, usmjerujući se prema gore ili prema dolje
14. **Skraćen prst** – Vaš prst može biti skraćen u odnosu na duljinu prije operacijskog zahvata.
15. **Trajna bol i oticanje** – ponekad mogu biti prisutni tijekom cijele godine nakon operacijskog zahvata.
16. **Natisak, zadebljanje kože** – ponekad se može stvoriti s donje strane stopala.
17. **Ponovna pojava deformacije prsta stopala u smislu haluks valgusa** – se isto može pojaviti posebno ukoliko se nakon oporavka od operacije ne nose ortopedski korekcijski ulošci

Za uspjeh samog operacijskog zahvata dužni ste pridržavati se u potpunosti svih savjeta i preporuka Vašeg operatera o čemu će i ovisiti krajnji rezultat Vašeg operacijskog liječenja. Napominjemo, kako je KBC Osijek bolnica u državnom vlasništvu, a ne privatna ustanova, svaki bolesnik mora dobiti u što je moguće kraćem roku uslugu koju treba, ali ne može zahtijevati određenog operatera. Ako je prvotno određen operater iznenada spriječen izvršiti planirani operacijski zahvat, pročelnik Zavoda, rukovoditelj Odjela ili stručni kolegij Odjela odrediti će adekvatnog operatera koji će izvršiti planirani operacijski zahvat.